

ගෝලීය අවපාතය පිළිබඳව වැඩින ඇගෙවීම්

Growing signs of global slump

නික් බ්‍රිමස් විසිනි
2012 ඇගේස්තු 06

උරු සුගිය මාසයේ එක්සත් ජනපදයෙහි නව රැකියා 163,000 ක් නිර්මානය කර ඇති බවට පෙනු වාර්තා ආර්ථිකයේ ඉහළ තැගීමක සලකුනක් ලෙස ප්‍රසංශාවට ලක් කෙරුන ද විරිකියා අනුපාතය සියයට 8.2 සිට සියයට 8.3 දක්වා වැඩි වූයේ ගුම්බලකාය තුළ පුද්ගලයන්ගේ සංඛ්‍යාව 150,000කින් පහළ වැටීමක් සමගම ය. ආර්ථිකය දිගට ම වර්ධනය විමක් සිදු විය හැකි යැයි සැලකුව ද, දීර්ග කාලීන අර්ථයෙන්, එම පුදුල්වීමේ රේට්ටුව විරිකියා මට්ටම පහත දැමීමට ප්‍රමානවත් වන්නේ නැත.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල, එක්සත් ජනපදය පිළිබඳ මැති යාවත්කාල කිරීමක් තුළ, එය සියයට 2ක පමණ “අල්මැරුනු වේගයකින්” වර්ධනය වනු ඇතැයි ප්‍රකාශ කළේ ය. මේ වනවිටත් එක්සත් ජනපදය දෙවැනි ලෙස්ක යුද්ධයෙන් පසු ම කාලපරිච්ඡෙක නරක ම “සුවවීම” අන්විදිමින් සිටින අතර ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල අනුව, “අනාගත දුෂ්කරතාව එලෙසම පවතී”.

නිර්යාත සඳහා වන ඉල්ලීම පහත දමන්නා වූත් හා මූල්‍ය වෙළඳපොලට බලපාන්නා වූත් “යුරෝපයේ නය අරමුදයේ වැඩිදුර පිරිහිමක්” තුළින් භවගන්නා “රිනාත්මක අවදානමකට” එක්සත් ජනපදය මුහුන දෙතැයි ජාම්ජ අනුතුරු ඇගෙවුයේ ය. එක්සත් ජනපද නය සීමාව ඉහළ දැමීම මත එකතුන්වයකට ලැගාවීමට ඇසමන් වීම මින් ද ආර්ථිකයට පහර වදිනු ඇති.

කුවුම්හ නය ගැනුම් පහත වැටීමක් සමග එක්වුනු “මූල්‍ය ඒකාගුරුකරනය”, එනම් ආන්ඩ්‍රුවේ වියදම් කජ්පාදුව තුදුරු අනාගතයේ එක්සත් ජනපද “සුවවීම” දිගට ම මන්දගාමී කරනු ඇති අතර, “මූල්‍ය අරමුදයට පෙර අප දුටුවාට වඩා ගෝලීය ඉල්ලුමේ එක්සත් ජනපද දායකත්වය වඩා පහළ යනු ඇති” සි ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ එක්සත් ජනපද කන්ඩායමේ තායිකා ගිඹාන් මරියා මිලේසි-ගොරේටි පැවසුවා ය.

වින ආර්ථිකයේ අඛන්ඩ වූ ව්‍යාප්තිය 2008-2009 තුළ අවපාතයෙන් ලෙස්ක ආර්ථිකය ගොඩැනීමට

ප්‍රධාන හුමිකාවක් ඉටු කළ නමුත් අනාගතයේ දී එයට එම හුමිකාව ම රග දැක් වීමට නොහැකි වනු ඇති.

රේට්ටුව තවදුරටත් පහල ය හැකි බව පිළිබඳ නොයෙකුත් ඇගෙවීම් මධ්‍යයේ, දෙවැනි කාරුව්ව සඳහා වින ආර්ථිකය සියයට 7.6කින්, එනම් අවුරුදු තුනක් තුළ පහල ම වේගයකින් වර්ධනය වූ බව මැති දත්ත පෙන් වී ය. 2008 මූල්‍ය අරමුදයෙන් පසුව වින ආර්ථිකය ස්ථාවර කිරීම තුළ ප්‍රධාන සාකච්ඡාවලින් එකක් වූයේ, බොලර් බිලියන 500ට වැඩි යයි ඇස්තමේන්තු කළ හැකි ආන්ඩ්‍රුවෙන් සැපයු ආදායම් උත්තේත්තකයන් හා බැංකු විසින් වැඩි වැඩියෙන් සපයන ලද නය වේ. නමුත් මෙම ප්‍රතිපත්ති නැවතත් බලාපොරොත්තු විය නොහැකි.

මූල්‍ය අරමුදයට පෙර, වින ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන අසමතුලිතතාව වූයේ එහි වෙළඳ අතිරික්තය සි. නමුත් අද එහි ජ්‍යෙම ගිනුමේ අතිරික්තය 2007 එය පැවති මට්ටමෙන් තුනෙන් පාගුවකි. කෙසේ නමුත්, ආර්ථිකය විශාල වශයෙන් ආයෝජන මත යැපීමත් සමග තව අසමතුලිතතාවක් මතුවේ ඇති. ආයෝජන දැන් දළ ජාතික නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 50ක් ආසන්නයේ පවතින අතර පරිභෝජන වියදම් යන්තම් සියයට 35ක පවතී.

වින ආර්ථිකය හා වඩා පුදුල් ව ආසියානු ආර්ථික, එක්සත් ජනපදයේ මන්දගාමී වෘද්ධියේ පමනක් නොව යුරෝපාලය තුළ අරමුදයේ බලපැමුව ද ලක්වෙමින් පවතී. “මන්දගාමීන්වයට හේතුවන්නා වූ ආසියාව තුළ ගැටුපු ප්‍රධාන වශයෙන් ම ක්ලාපයට පිටතින් පැවැතින්” යයි හොංකොං හි නොමුරා හි ආසියාව පිළිබඳ ප්‍රධාන ආර්ථික විද්‍යාඥයා වන රොං සුභාරමාන් රෝයිට් ප්‍රවාන්තික සේවයට පැවසී ය. “බොහෝමයක් ආසියාතික රටවල් සඳහා යුරෝපාලය ඇමරිකාවට වඩා අපනයන වෙළඳපොලක් වශයෙන් විශාල වන අතර එය ක්ලාපයේ වඩා විශාල ආයෝජකයා ද වේ.”

විශේෂයෙන් ම නිෂ්පාදන කර්මාන්තය තුළ පහල ලාභ සීමාවන් මත ක්‍රියාත්මක වන වින සමාගම්වලට

වර්ධනය මත්දගාමීම මගින් තදින් ම පහර දෙනු ලැබේමින් පවතී. කර්මාන්ත අංශයේ එක් පත්තුයක් විස්තර කළ පරිදි “අනතුරුදායක කළාපයකට” අංශය හරවමින්, වින වානේ කර්මාන්තය වසරේ පලමු කාර්තුවේ දී ඔවුන්ගේ ලාභවලින් සියයට 96ක වැට්මක් වාර්තා කර ඇත. වානේ සඳහා වන යුරුවල වෙමින් පවතින ඉල්ලුම, වසරේ පලමු හාගය තුළ “දේපල හා එමෙන් ම දුම්රිය, මෝටර රථ හා නැව් කර්මාන්තවල ආයෝජනවල විශාල වැට්ම” මගින් ඇති කරනු ලැබ ඇතැයි වින යකඩ හා වනේ සංගමයේ සහාපති සූජීමින් පැවසී ය.

2008 ගෝලිය මූල්‍ය අරුබුදයේ පිළිරිමෙන් පසු නරක ම තත්වය පෙන්වමින්, තවමත් වින ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන සංරචකයක් වන, රජයට අයත් ව්‍යාපාරයන්ගේ ලාභ, වසරේ පලමු මාස හය තුළ දී සියයට 11.6ක් පහත වැටුනු අතර මෙම පහත වැට්ම නිෂ්පාදන කර්මාන්ත පුරා පැනිරෙ යි.

කමිහල් මිල දී ගැනීම් කළමනාකරුවන්ගේ නිල දිර්ගකය (පිළිම්ඡයි) ජ්‍යෙනිවල සියයට 50.2 සිට ජ්‍යෙනිවල 50.1 දක්වා වැටුනු අතර එය මාස අටක් තුළ පහල ම මට්ටම යි. කමිහල්වල නිමුවම තරමක් පුළුල් වී ඇති අතර (50 වැඩි ඕනෑම අයයක් වර්ධනයක් පෙන්වයි) නව ඇන්වුම් හා අපනයන වැට්මක් අත්විදි බව සංඛ්‍යාලේඛන පෙන්වී ය.

2009 ජ්‍යෙනිවලින් පසු එහි පහල ම මට්ටමට ලගාවෙමින් මාර්කිටි මිල දී ගැනුම් කළමනාකරුවන්ගේ දිර්ගකය (පිළිම්ඡයි), ජ්‍යෙනි මාසයේ 45.1 සිට ජ්‍යෙනි මාසයේ 44 දක්වා වැටුනු යුරෝපය තුළ නිෂ්පාදන කර්මාන්තයේ ණවපාතය අතිශයින් ම උග්‍රය. වැට්ම නයබරිත රටවලට සිමා වී නැති බව තීරණාත්මකය. ජ්‍යෙනි භා ප්‍රත්සේය සඳහා වැට්මේ අනුපාත අවුරුදු තුනකට වඩා වැඩි කාලයක වේගවත් ම ඒවා බව මාර්කිටි ප්‍රධාන ආර්ථික විද්‍යායැ ත්‍රිස් විශ්‍යමිසන් පැවසී ය.

විශාල වශයෙන් ආන්ත්‍රික වියදම් කැපීම හා යුරෝපය කළාපයේ කැලැඹුම් නිසා, ජ්‍යෙනිවලින් අවසන් වන

කාර්තුවේ 0.7ක් ආර්ථිකය හැකිලිමත් සමග අවුරුදු හතරක් ඇතුළත ත්‍රිතානා එහි දෙවැනි අවපාතයට ඇතුළේ වී ඇත. ජ්‍යෙනිවල එක්සත් රාජධානියේ එම්පිළිම්ඡයි දිර්ගකය 45.4 වැට්ම තවදුරටත් වැට්මකට ඇගිල්ල දිගු කර යි.

මාර්කිටි ආර්ථිකවිද්‍යායැ රෝබ් බොබිසන් මෙසේ අදහස් ප්‍රකාශ කළේ ය: “දේශීය වෙළඳපාලවල් යැලු පානවත් වූ පැවත්ම පිළිබඳ සැබැං සංයුත්වක් තොපෙන්ව යි, කැලැඹුම නිශ්චල කර සන්තතිය හැඩැගැස්වීමට අපනයනයට හැකි වෙතැයි යන බලපාරොත්තුව, අපගේ ප්‍රධාන වෙළඳ හවල්කරුවා, එනම් තවමත් එහි දිර්ගකාලීන දේශපාලන හා නය අරුබුදවල අවුරුදු වෙළි සිටින යුරෝපය විසින් පහර දීමට ලක් කරනු ලැබ තිබේ”. සමාගම් ගෝලිය මූල්‍ය අරුබුදය මැද්දේ 2009 මාර්තු වල දී ලතා වූ මට්ටමට ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදනය පහත දමා ඇත.

ජේපී මෝර්ගන් ගෝලිය නිෂ්පාදන මිල දී ගැනුම් කළමනාකරුවන්ගේ දිර්ගකය, සමස්ථ ගෝලිය තත්වය පිළිබඳ මිනුමක් සපයා ඇත. එය ජ්‍යෙනි මස එහි 49.1 මට්ටමේ සිට ජ්‍යෙනිවලදී 48.4 දක්වා පහත වැටුනි. වඩා වඩා රැකියා අහිමිවීම නියමිත බව ජේ.පී.මෝර්ගන් පවස යි. “මැත පිරිවැය අඩුකිරීම යම් සහනයක් සපයමින් පවතින තමුත් යටින් පවත්නා ඉල්ලුම ඉහළ යාමට අසමත් වුවහොත් මෙයින් ලැබෙන දිර්ග කාලීන ප්‍රතිලාභය කුඩා බව” සමාගමේ ප්‍රකාශකයෙකු පැවසී ය.

2008 මූල්‍ය අරුබුදයේ පිළිරිම පසුපස ආ අවපාතයේ සිට දැක නැති මට්ටමකට ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වයේ වැට්ම තීරණාත්මකය. එතැන් සිට, බැංකුවලට බෙඳුනු බොලර් ප්‍රකේරී ගනන් ඇතුළුව ආර්ථික උත්තේත්තකයක් සැපයීම වෙත එල්ල වූ සියලු ම පියවර, කිසිදු කළේ පවත්නා විසඳුමක් සැපයීමට අපොහොසත් වීම රටත් වඩා බැරුම්මිය. කිසි ම රටක මූල්‍ය හා දේශපාලන ප්‍රුෂ්වට ආර්ථිකය ඉහළ නංවන ක්‍රියා මාර්ග ඇත්තේ නැති. රට විජිතව, ඔවුන් සියල්ලන් ම කමිකරු පන්තියේ සමාජ තත්වය මත ඔවුන්ගේ ප්‍රභාරය වේගවත් කිරීම තම එල්ලය බවට පත් කර ගෙන සිටි.